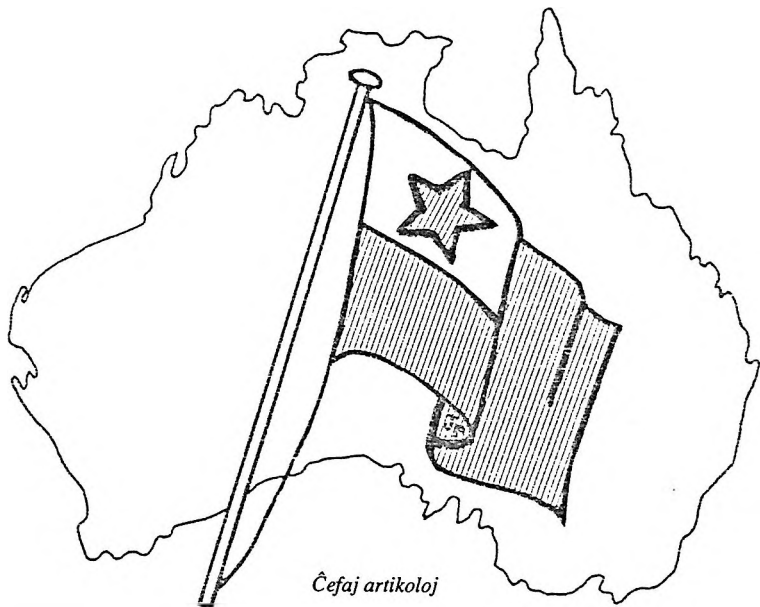

The Australian Esperantist

Numero 271

Januaro-Februaro 1992

Registered by Australia Post
Publication no. WBG 2488

Recenzo: *Nova Esperanta Krestomatio* (Donald Broadribb) p.3

La edzino de la ministro subtenas (Ralph Harry) p.5

Prilingvaj artikoloj (Alan Towsey, Marcel Leereveld) p.7

Baŝkira Esperanto-poeto Gafur Gazizi p.10

Nia konkurso p.14

Internacia studumo pri turismo (Trevor Steele) p.18

Nekrologo: Albertus Huts (Shirley Gradusov) p.19

Konkurso: nova kovrildesegno por TAE p.21

Kiu diris tion? Citaĵkvizo 8 (Ralph Harry) p.23

Nekrologo: Magdalena Rozsa (Alan Towsey) p.24

Indekso TAE 1991 p.25

English section

LA AŬSTRALIA ESPERANTISTO
OFICIALA ORGANO DE LA AŬSTRALIA ESPERANTO-ASOCIO

Redaktoro: Donald Broadribb, 46 Great Eastern Highway, Bakers Hill WA 6562
☎ (09) 574 1307.

Prezidanto: Trevor Steele

Vicprezidantoj: Vera Payne, 36 Donegal Rd, Floreat Park WA 6014, kaj Juĝisto
Kep Enderby, 2 Phoebe Street, Balmain NSW 2041.

Sekretario: Ray Ross, 41 Agnes St, Sunnybank QLD 4109.

Vicsekretario: Herbert Koppel, GPO Box 2122T, Melbourne VIC 3001.

Kasisto: Owen Loneragan, 16 Deverell Way, Bentley WA 6102.

Libroservo: Tom Elliott, PO Box 230, Matraville NSW 2036.

Korespondaj kursoj: John Moore, 7 Pelican St, Emu Park QLD 4702.

P.R.O. (Oficisto pri Rilatoj kun la Publiko): Dennis Murphy, 79 Binnalong Rd,
Old Toongabbie NSW 2146.

Provizora Prezidanto de la Ekzamen-Komitato: Donald Broadribb, 46 Great Eastern
Highway, Bakers Hill WA 6562.

Membrokotizoj: \$25 por individuo, klubo kc. \$30 por familio (ĉiuj ĉe la sama
adreso). \$15 (minimуме) por pensiulo aŭ studento. Bonvolu sendi vian kotizon al la
kasisto.

Bonvolu avizi la redaktoron se via nomo/adreso estas neĝuste presita sur la
adreslipeto. Sendu ĉiujn komunikaĵojn, artikolojn, librojn por recenzo, gazetojn por
interŝanĝo, kc. al la redaktoro. Limdato por ricevo de presotaĵoj por la venonta
numero: 1 Marto 1992.

SE VI DEZIRAS LEGI PRI IO
VERKU ARTIKOLON!

Jes, ĉu vi ne ofte pensis kiam vi elkovertigis vian novan ekzempleron de *La Aŭstralia Esperantisto* "Ni vere bezonas artikolon pri..."? Do sendu tiun amatan eseon, ideon, rakont(et)on, esprimon de vidpunkto, ŝercesegnaĵon. Vi povas sendi vian kontribuon en manuskripta formo aŭ sur komputila disko (3.5c1 MS-DOS aŭ Macintosh). Manuskriptoj: la teksto devas esti klare tajpita kun duobla spaco inter la linioj. Tajpu sur nur unu flanko de ĉiu folio. Netajpitaj manuskriptoj estos malakceptitaj. (Ankaŭ tajpaĵoj kiuj estas tro palaj por esti facile legeblaj.) Se vi deziras resendon de via manuskripto aŭ disko, bonvolu sendi afrankitan adresitan koverton tiucele. Por konservi la lingvan nivelon de ĉi tiu gazeto la redaktoro rajtas korekti ĉiun tekston antaŭ aperigo. Laŭbezone ĝi povos esti mallongigita de la redaktoro. Ni ne povas promesi aperigon en la tuj sekvonta numero, krom se temas pri io kronologie urĝa.

NOVA ESPERANTA KRESTOMATIO

recenzas DONALD BROADRIBB

Nova Esperanta Krestomatio, red. William Auld. Rotterdam: Universala Esperanto-Asocio 1991. 509 paĝoj. Tolbindita. \$45 de la AEA Libroservo.

La originala Esperanta krestomatio estis la *Fundamenta Krestomatio* redaktita de Zamenhof kaj publikigita en 1903, kiam Esperanto estis ankoraŭ infano. Ĝi estis multfoje repesita, kaj en 1954 W. J. Downes (Akademiano) kompletigis la laboron de William Bailey (Lingva Komitato), nome: redakti kaj publikigi novan piednotitan eldonon de tiu verko, ĝia 17a eldono. En la antaŭparolo de la unua eldono Zamenhof eksplikis kial li publikigas la verkon:

Atentan trailegon de la *Fundamenta Krestomatio* mi rekomendas al ĉiu, kiu volas skribi aŭ parole uzi la lingvon Esperanto. Sed precipe atentan kaj kelkfojan trailegon de tiu ĉi libro mi rekomendas al tiuj, kiuj deziras eldoni verkojn en Esperanto; ĉar tiu, kiu eldonas verkon en Esperanto, ne koniĝinte antaŭe fundamente kun la spirito kaj la modela stilo de tiu ĉi lingvo, alportas al nia afero ne utilon, sed rektan malutilon.

Efektive, oni planas reeldoni ankoraŭfoje tiun tre gravan historian dokumenton de nia literaturo. Tamen, kiel diras William Auld en sia Antaŭparolo al la *Nova Esperanta Krestomatio*:

[T]amen ni devas agnoski...[ke] la enhavo de la *Fundamenta krestomatio* plejparte tiel eksmodiĝis, ke ĝi ne plu ŝajnas aktuala al la legantoj kaj malmulte allogas lernantojn per sia materialo.

Pro tio, al UEA venis la ideo eldoni novan krestomation, kiu staru kiel modelo al la modernaj lernantoj...kaj mi starigis al mi tri ĉefajn celojn: (a) prezenti tekstojn lingve modelajn, (b) prezenti tekstojn aktuale interesajn sed ankaŭ el tiu aŭ alia vidpunkto daŭre valorajn, (c) prezenti modestan superrigardon de la reala kulturo de la internacia lingvo, por ke la lernanto pli vastigu sian komprenon pri la dimensioj de tiu kulturo.

Kaj Auld plue diras pri la enhavo de la *Nova Esperanta Krestomatio*:

...kiam vi scipovos uzadi tiel vigle kaj esprimive Esperanton kiel iu ajn el niaj diversaj aŭtoroj, vi rajtos esti kontenta pri via posedo de la lingvo ... vi trovos tiom da 'stiloj' kiom da aŭtoroj...La stilo estas la homo. Sed bona aŭtoro neniam perfidas sian lingvaĵon: li ĝin respektas kaj traktas ame. En tiu ĉi libro vi trovos nur verkojn en imitinda Esperanto — negrave,

kion trovos niaj erumantoj por priĉikani.

Mi jam nun diru ke, miaopinie, Auld bonege plenumis siajn celojn. Krome, li tiel lerte redaktis la materialon ke la leganto tre malofte konscias ke temas pri ekstraktoj el multe pli grandaj verkoj. Oni trovas unue kelkajn tre pripensindajn ekzercojn el la *Fundamento de Esperanto*, poste rakontojn originale verkitajn en Esperanto.

Sekvas tekstoj el la mondliteraturo, de kiel eble plej multaj naciecoj. Grupon de tekstoj "el vivo kaj sciencoj" sekvas prilingvaj artikoloj. Pli ol 140 paĝoj da poezio kompletigas la libron, poemoj pri Zamenhof, pri Esperanto, pri la interna ideo, "aliflanke" (poemoj mokantaj ŝovinistan esperantismon), kaj "Internacia Liriko" konsistanta el tradukaĵoj el pli ol 70 lingvoj kaj kulturoj.

Kompreneble ne ĉiuj verkoj en la libro interesos ĉiun leganton — kvankam mi povas nomi nur kvin tekstojn kiuj tedis min. Konsistigas ĉi tiun antologion fikcio, nefikcio, rakontoj amuzaj apud leĝeraj kaj distraĵoj rakontoj, kaj same la poemoj. Kelkaj tekstoj estas tre teknikaj (ekz. pri astronomiaj objektoj kaj pri oftalmologio), sed plejparte ĉiu leganto povos kompreni la enhavon de ĉiu teksto. (Havu tamen apude bonan leksikonon, ekz. la *Esperanto-English Dictionary* de Butler, ĉar vi nepre ĝin bezonos!)

La *Nova Esperanta Krestomatio* do ne estas libro por komencantoj, kaj el ĝi povas multon lerni jam kompetentegaj esperantistoj. Sed la ĉefa celo, esti modelo de uzado de Esperanto, faras la libron valorega kaj ĝuoplena studlibro por personoj volantaj perfektigi sian posedon de Esperanto sendolore tamen tute fideble.

Ankaŭ ne supozu ke al vi ĉiam plaĉos la enhavo de ĉiu verko. Efektive, plurfoje Auld selektis tekstojn kiuj en sia enhavo kontraŭas unuj la aliajn, por doni ekvilibron al la intelekta enhavo de la libro.

La libro diras ke ĝi estis "Kompostita en la Centra Oficejo de UEA", kio devus garantii seneraran pretigon — kaj ĝi fakte plenumas tiun anticipon. Manplenon da preseraroj (vere, ne pli ol ses) mi trovis. Kaj tre energie mi serĉis! La literoj estas tre malgrandaj, vi eble bezonos lupeon se via okulpovo ne estas forta. Sed entute, mi povas diri ke la fizika karaktero de la libro estas plene tiel profesikvalite efektivigita kiel la redaktado kaj enhavo mem. La prezo ne estas granda por ĉi tiom valora verko.

Ankaŭ kiel legolibro por klasoj ĉi tiu krestomatio estas bona instruiilo, kaj mi rekomendas ĝin tiucele, egale kiel por individuaj lernantoj.

...Hmmm. Ĉu mi forgesis mencii ke sur paĝoj 498-499 troviĝas poemo tradukita de mi? Kompreneble tio ne influas mian takson pri la eksterordinare talenta elekto de tekstoj fare de Auld...

LA EDZINO DE LA MINISTRO SUBTENAS de RALPH HARRY

La ambasadoro estis malkontenta. La ministro pri Eksterlandaj Aferoj ĝuis la tagmanĝon kaj la postan robbron de brigo kun la ambasadorezino kiel partnero. Sed dum la tuta vespero la ministredzino, kunludante kun la ambasadoro, ne havis sukceson. Li ne deziris, ke ŝi hejmeniru sen almenaŭ unu triumfo. Alvenis la lasta mano, kaj la ambasadoro en la suda seĝo havis la jenajn kartojn:

SUDO

♠ A, D, F, 10, 5

♥ R

♦ R, D

♣ A, 9, 6, 5, 4

La ministredzino, en la norda seĝo, pasis. La ministro, oriente, ofertis unu karoon. La ambasadoro duobligis, por indiki sian forton kaj inviti sian partneron oferti. Lia edzino, okcidente, surprize, ofertis tri kerojn. "Sendube ŝi havas multajn kerojn kaj deziras 'ŝteli' la kontrakton" pensis la ambasadoro. Lia partnero kaj la ministro pasis. "Mia partnero nepre havas kelkajn pikojn" pensis la ambasadoro, "kaj espereble unudu respektindajn trefojn." "Tri pikojn" li ofertis. Lia edzino ne ofertis plu. La ministredzino ridetis. "Nenion riski estas nenion gajni", ŝi diris, gaje, "mi ofertas kvar pikojn".

La ambasadoro ridetis, sed sekrete li horortremis. La sperteco de la ministredzino apenaŭ egalas ŝian aŭdacan. Li atendis, timante.

La ambasadorezino ekludis la karoan dekon. Tiam la ambasadoro mirigite vidis la jenan fantomon:

NORDO

♠ 9, 7, 3, 2

♥ 9, 8, 6, 3

♦ 8, 7, 5, 4, 2

♣ —

Bonan ŝancon, partnero", diris la ministredzino.

La ministro, oriente, prenis la unuan trekon per la karoa aso kaj ludis la pikan kvaron. La ambasadoro ludis la damon, finese. Lia edzino forĵetis la karoan naŭon. "Malpleno de trefoj" ŝi substrekis.

Tiam la ambasadoro eniris la fantomon, atutante trefon, kaj revenis al sia mano per la karoa reĝo. Denove li ludis trefon kaj denove atutis en la fanto. Ĉi tiun fojon li ludis la karoan okon, sur kiun la ministro devis ludi la fanton. La ambasadoro atutis. La trian fojon li ludis trefon kaj atutis en la fanto. La karoa sepo estis bona, kaj la ambasadoro forĵetis sian keran reĝon.

La defendantoj gajnis nur la karoan ason kaj la pikan reĝon.

"Gratulojn!" diris la bela fanto, "vi bonege ludis la manon".

"Estis nenio", respondis la ambasadoro, "vi lertege ofertis. Estas la unua fojo en mia briĝa kariero, ke oni libere pliigis kontrakton kun mano sen honorkarto."

"Ni devas ludi denove, baldaŭ" ŝi diris, stariĝante. "Mi tre ĝuas niajn robrojn, kaj mi lernas multon kunludante kun vi, Sinjoro Ambasadoro".

Post la foriro de la gastoj la ambasadoro kaj lia edzino rekonstruis la kvar manojn:

NORDO

- ♠ 9, 7, 3, 2
- ♥ 9, 8, 6, 3
- ♦ 8, 7, 5, 4, 2
- ♣ —

OKCIDENTO

- ♠ —
- ♥ A, F, 10, 7, 5, 4, 2,
- ♦ 10, 9
- ♣ D, 10, 7, 3

ORIENTO

- ♠ R, 8, 6, 4
- ♥ D
- ♠ A, F, 6, 3
- ♣ R, F, 8, 2

SUDO

- ♠ A, D, F, 10, 5
- ♥ R
- ♦ R, D
- ♣ A, 9, 6, 5, 4

[Bazita sur mano priskribita en *Gvidlibro al Pli Bona Kartludado* de Ron Klinger.]

D-ro Harry kompilis leksikoneton de briĝterminoj. Interesatoj povas kontakti lin ĉe 319 Bayview Gardens, 39-42 Cabbage Tree Road, Bayview NSW 2109. □

DEZIRAS KORESPONDI

Anatolo Guk, Poŝtamt P.O. Box 43, 347900 Taganrog, Rostovskoj obl., USSR

"Mi estas 42-jara fraŭlo, loĝas ĉe Nigra Maro, kolektas bildkartojn, poŝtmarkojn, Esperantaĵojn, interesiĝas pri ĉiu temo."

Lingva angulo

de ALAN TOWSEY

DA

Antaŭnelonge mi ie vidis la esprimon "multe da miaj amikoj". Tio estas malĝusta. Ĉar la uzo de *da* estas unu el la malfacilaĵoj de Esperanto, kaj ĉar TAE celas aŭstraliajn Esperantistojn, mi klarigos ĝin plejparte angle. Kelkajn ekzemplojn mi pruntis el diversaj konsultlibroj.

Between two words, *da* shows that the first word measures the second word, and links an expression of quantity or measure with the *indefinite* noun which relates to it. It is essentially a combination of *da* + *ia*, and the measuring word that precedes it must be a noun or adverb. So: kilogramo *da* pomoj, peco *da* ŝtofo, multe *da* libroj, iom *da* kuko.

It should not be used after words which in no way express quantity or measure. So: granda perdo de tempo, la manko de mono, tiu speco de floro.

It should not be used:

- (1) before the definite article *la*. So: Mi manĝis iom *de* la kuko, kiun li donis al mi (a definitely defined cake). Multo *el* la kolekto restis en la biblioteko. Ĉiu *el* la infanoj.
- (2) before *tiu*, *tio*, *mia*, *via*, etc.; *mi*, *vi*, *ili* etc.; *ĉiu*, *tuta*. So: Mi prenos duonmetron *de* tiu ŝtofo. La nombro *de* niaj partianoj ĉiam kreskas. Li loĝis tie la lastajn dek jarojn *de* sia vivo. Tiom *el* ili ĉeestis la kunvenon, ke la ĉambro estis plena. Granda nombro *el* ĉiuj kongresanoj. Unu *el* ni.

- (3) after fractions: duono *de* torto; dum kvarono *de* horo. N.B. miliono *da* homoj, miloj *da* bestoj. But: du milionoj, ducent mil kvarcent tridek vizitantoj.

Note, too, that "bukedo *da* rozoj" indicates a certain *quantity* of roses, and answers the question "Kiom *da* rozoj?" But "bukedo *de* *el* rozoj" draws attention to the *kind* of flowers, and answers the question "Kia bukedo?" (What *kind* of bouquet?) or "Kiaj floroj?" (What *kind* of flowers?)

Similarly, "Monato estas parto *da* tempo" — because it expresses simply a measure of time. But "Januaro estas parto *de* jaro" — because it expresses, not measure, but something particular, definite, limited. "Kvaronjaro (a measure) estas parto *da* jaro", but "Prin-tempo (Spring — a season; a specially indicated part) estas parto *de* jaro. As Zamenhof pointed out in *Lingvaj Respondoj*, "it should be kept in mind that *parto*, *peco* etc. contain the idea of measurement very *often*, but not *always*."

"AVO" (Alec Venture) in *Laŭokazaj Lingvaj Notoj* points out that "Ĉiom *da* mia oro" (all my gold) breaks the rules, and recommends "Mia tuta oro". Similarly, "all my life" would be "mia tuta vivo". I see nothing wrong, however, with "Ĉiom *de* mia oro".

Note also the Zamenhof usage in "Dum la kelke da minutoj de tiu ĉi rigardado" (in the few minutes it took to

look) and "Ili ellernis tiun lingvon en la daŭro de iaj kelke da semajnoj" (They mastered that language in the course of some few weeks).

Finally, to quote from Butler's *Step by Step in Esperanto* (p. 147): "Between *kelkaj, multaj* (individuals) and *kelke da, multe da* (collective), the difference is that between *twelve* (individuals) and *a dozen* (in the lump); between *twenty* and *a score*. *Kelke da homoj* = a few (some) people (taken all together); *kelkaj homoj* = some people (as individuals)." So also (from *Plena Analiza Gramatiko*, § 84):

"Sur la arbo sin trovis multe da birdoj" (Z)— But "Multaj birdoj flugas en aŭtuno en pli varmajn landojn" (refers to several individual species). "Kelke da homoj dronis en la inundo" — but "Kelkaj homoj sentas sin la plej feliĉaj, kiam ili vidas la suferojn de siaj najbaroj."

Kiel do oni traduku la frazeron kiu instigis ĉi tiun artikoleon? El la supraj klarigoj vidiĝas, ke oni diru "*multaj el miaj amikoj*" — kaj simile: *kelkaj el miaj amikoj*". □

LINGVAJ NOTOJ

de MARCEL LEEREVELD

COULD

(1) "*Last week I could still drive through the creek* (, but now the water is too high)" = "*Pasintan semajnon mi ankoraŭ povis aŭtomobili tra la rivereton* (, sed nun la akvonivelo estas tro alta)" = simpla preterito. Notu ke laŭ *Plena Analiza Gramatiko* (kaj PIV) "povis" signifas ne nur ke mi kapablis fari la agon (aŭtomobili) sed ankaŭ ke mi faris tiun agon. Por la nesimpla kondicionalo kun preterita senco de la povo: "*He could have fallen* (, if she had not seized him)" = (oficiale) "*Li estus povinta fali*" anstataŭ la logika "*Li povis esti falinta, se ŝi ne estis teninta lin*", ĉar tiu formo ja ne estas oficiala kaj do ne uzenda. Rim.: Kontraŭe al aliaj lingvoj, la angla uzas por la simpla preterito malofte "could" (kiu vorto ja tiom ofte uziĝas por la kondicionalo),

sed anstataŭe "was/were able to".

(2) "*We could drive from England to Ireland* (, if there were a tunnel)" = "*Ni povus aŭtomobili de Anglio al Irlando*" = kondicionalo = (ĉiam) ne reala, nur imagaĵo. Same en "*Se ni povus flugi* (sed ni ne povas!) *senile, la vojoj havus* (sed ne havas!) *multe malpli da trafiko*".

(3) Pro influo de etnaj lingvoj Zamenhof (kaj preskaŭ ĉiuj Esperanto-lingvistoj) uzas por "could" la kondicionalan "povus" (=nerealigebla imagaĵo!) kiam ne temas pri kondicionalo sed pri milda (ĝentila) ofero de povo kaj de ago: "*I could help you* (if you wanted)" = "*Mi povus helpi vin* (, se vi deziras/us)". Tio estas malĝusta, ĉar kreas du malsamajn signifojn: (1) "*I can help you if you want* (and you may want it!)" kaj (2) "*I could* (would be able to) *help you* (but I don't!) *if you wanted* (but you don't!)". Por (2) uzendas la us-formo. Por (1) oni uzu la krudan sed ĝustan "*Mi povos se*

vi volas/los) aŭ mildigu la oferon aldonante eble: "Mi povas helpi vin eble" aŭ, pli bone, aldonante see: "See mi povas helpi vin"; = pli bona, ĉar klare indikanta la submetiĝon de la ideo pri helpo al la deziro de la helpoto, kaj evitanta la komprenon ke ekzistas ebleco ke mi povos helpi vin ("Eble mi povos helpi" = "I might be able to help"). Notu ke en la angla oni ofte (malĝuste) uzas por (2) "I could have helped you if you had wanted" eĉ se temas pri la nuno (ĝi ĝuste rilatas nur al la pasinteco). Rim. "Well I could do that too!" estas vera kondicionalo ĉar signifanta "Ankaŭe mi povus fari tion (sed mi ne faras) se mi estus li aŭ ŝi aŭ ci (sed mi ne estas)".

(4) "He said that he could (was able to) change the date (en la momento de la parolo aŭ poste)" = "Li diris ke li povas (aŭ os) ŝanĝi la daton." Notu: ke "li povis ŝanĝi" = "that he had been able to" (= li ŝanĝis antaŭ ol diri al mi. Notu ankaŭ: "ke li povos ŝanĝi la daton see" = "that he could change the date if we wanted to" (= li ankoraŭ ne sciis ĉu ni deziras)" dum sen "see" la signifo estas ke li sciis ke ni volas ke li ŝanĝu la daton.

SHOULD

(1) La prezenco "shall" havas du signifojn: (1) futuran kaj (2) "devas". La koresponda preterito de signifo (1) neniam ekzistis en la angla, kaj de signifo (2) ĝi ne plu uziĝas (anstataŭe oni uzas "had to"). Por la nesimpla kondicionalo kun preterita senco de la devo: "They should have (pli ofte: would have had to) come home if it had

rained (but it did not)" = (oficiale) "Ili estus devintaj hejmenveni, se estus pluvinte" anstataŭ la logika "ili devis esti hejmenvenuntaj, se estis pluvunte", kiu lasta formo ne estas oficiala kaj do ne uzenda.

(2) "If they were younger now, they should (ĝenerale would have to) do military service" = "Se ili estus nun pli junaj (sed ili ne estas!), ili devus fari militistan servon (sed ili ne faras!)" = kondicionalo = (ĉiam) nereala, nur imagaĵo.

(3) Pro influo de etnaj lingvoj Zamenhof kaj preskaŭ ĉiuj Esperantolingvistoj uzas por "should" la kondicionalon "devus" (= nerealigebla imagaĵo!) kiam ne temas pri kondicionalo sed pri milda aŭ morala formo de devo kaj devigo: "He is helping me, and so he should": "Li helpas min kaj tion li devus"; "You should help me tomorrow": "Ci devus helpi min morgaŭ"; "Shouldn't you help me?": "Ĉu vi ne devus helpi min?"; "I should now finish the job": "Mi nun devus fini la laboron". Tio estas malĝusta, ĉar kreas du malsamajn signifojn:

(1) "Ci devus helpi min (sed ci reale ne devas tion), se mi petus (sed mi ne petas)" = "You would have to help me (but actually you don't have to), if I would ask you (but I don't)", kaj (2) "Ci devas helpi min (kaj ci vere devas tion), se mi petas (kaj mi verŝajne petos)" = "You should (have to) help me, if I ask (am asking, shall be asking) you, (ofte 'when' anstataŭ 'if')".

La signifo sub (1) estas la ĝusta. Por la signifo sub (2) estas do konsilinde uziformon kiu ne havas du signifojn. Se temas pri mildigo de la devo, eblas uzi

"deveti": "You really should study harder" = "Vi devetas studi pli energie". Se temas pri morala devo mi ankaŭ uzas "deveti", sed estas aliaj solvoj sen la malgusta kondicionalo, ekz. "Plibonas se vi studas/los", "Pli konvenos se vi studos", "Mi konsilas al vi studi...", "Bonvolu studi...". "Devi" + mildiga vorto kia "fakte", "vere", "eble", "devi" sola, konsiderante ke en Esperanto ĝia signifoforteco povas esti pli milda ol la angla "must", retorika demando "Ĉu vi ne devas studi...", la volitivo (u-modo) "Vi studu pli energie".

La volitivo estas genia solvo de Zamenhof de la pluraj malsimplaj kaj inter si ne konformaj sistemoj de la etnaj lingvoj por esprimi diversajn specojn kaj gradojn de deziro kaj devigo; ĝi havas nur unu formon por la tuta gamo, el forta ordono ĝis milda deziro kaj morala devo. La nuancoj povas esprimiĝi per diversaj aldonoj, plejofte

adverbaĵoj. Estas do eble, ankaŭ uzi tion se temas pri "should" kaj "ought to": "Oni ne ŝtelu", "Ĉi helpu min, se mi petas", "Mi nun finu la laboron", "Ĉu vi ne helpu min?". Se temas pri devigo ne de homoj sed de cirkonstancoj (inkl. la moralon) oni prefere, sed ne necese, uzas "devi" (kaj "deveti" por mildigo).

(4) "Should he lose (have lost) his money, we shall help him". Se oni povas aldoni "if" en la angla nedemanda frazo, "should" ne tradukiĝas en la kondicionalo: "Se li perdas (os, is) sian monon, ni helpos lin" = "If he should (were to) lose..." = "Should he (were he to) lose...".

(5) "I should think so" = "Mi certe atendis (as) tion". Komparu: "Mi devus pensi tion se li ŝtelus" = "I should (would have to) think so (have to have such an opinion about him) (but I have not!), if he stole (but he does not)." □

Baŝkira Esperanto-Poeto Gafur Gazizi

Mia infaneco pasis inter grizaj montoj de la antikva Uralo (baŝkire: "Ŝtona zono"), kiu disigas du kontinentojn: Eŭropo kaj Azio. En la suda parto, kie renkontiĝas la netrapaseblaj urmanoj (baŝkire: arbaroj) kun la kantantaj ŝtipaj stepoj, la historia nasklando de la baŝkira popolo, loĝas nun ununura inter baŝkiroj Gafur Gazizi. Al mi tre plaĉas liaj versoj, kiujn mi renkontis en diversaj revuoj kaj almanakoj. Antaŭnelonge mi la unuan fojon renkontis lin kaj intervjuis lin. Li montriĝis sufiĉe juna (naskita en 1958), sincera kaj nekaŝema homo, tre inteligenta kaj simpatia. Li volonte konsentis doni al mi siajn versojn kaj sendis al mi el sia hejmurbo Salavat (ĉ. 200 km sude de Uga, la ĉefurbo de Baŝkirio) faskon de siaj verkaĵoj. Mi volus konatigi la legantojn de TAE kun la talenta kaj tre originala Esperanto-poeto kaj elektis el ili (i.a. tre subjektive) kelkajn, kiuj tre plaĉis al mi kaj kiuj bone

karakterizas Gafuron kiel, laŭ mi, vere elstaran Esperanto-poeton. Li ne nur verkas, sed ankaŭ tradukas en Esperanton poezion el la baŝkira kaj la rusa lingvoj, kaj eĉ el la franca. Kaj faras tion majstre. Konklude, mi volas ripeti tion, kion diras pri liaj verkoj lia kolego — alia urala Esperanto-poeto el la urbo Permj Nikolaj Lozgaĉev en "Prefaco" al la sola poemkolekto de Gafur Gazizi "Zigzage" kiun eldonis en 1986 (en kvanto de 100 ekzempleroj sur tre aĉa papero kaj kun multaj eraroj) la Sverdlovska Esperanto-Rondo "Kulturo)": "Kio kaptas en liaj poemoj estas la fajna verstekniko kaj aparta muzikeco. Laŭ lia propra diro, li 'konstante serĉas la belon' kaj trovas ĝin. La poezion de Gazizi distingas milda lirikismo, romantikismo. En sia konkuro kun la 'rivalorevo' li akiras la animan forton kaj sentemon". — N. P. Stepanov.]

RUSTIKA EROTIKO

Juna blankanuda korpo
elakviĝas el river'.
Ŝin prilumas luna korno,
banas bluo de vesper'.

Kaj saliko amindumas
emas ĉirkaŭpreni ŝin.
Kverko kun suspir' maljune
staras, gapas en proksim'.

Junulino post naĝado
frotas korpon per viŝtuk'.
Steloj tremas pro korbato,
ilin tentas pufa pug'.

Sed ŝi vestas sin rapide,
alvilaĝas preter kamp'.
Akompanas ŝin ekscite
najtingala amokant'

(el Zigzage, 1986)

Vi estas ĉi-tie, apude,
mi sentas vin en la proksim'.
Flugiloj facilaj tuŝlode
susuras al mia anim'.

Mi aŭdas eĉ flustron kaj vidas
mil bildojn de via beleco'.
Vj ruza min tiel incitas,
sed kapti vin mankas ebleco'.

Vi kiel fantomo ĉi-tie
(reala lontanaj ja vi!)
vizitas min, por mi ne fie
konduitu en nuna medi'.

Vi scias, soleco min premas,
vi timas, ke mi pro enu'
pereos, kaj tial vi venas
kaj ludas dum la rendevu'.

(1991)

KOMPUTILO

NOKT • PENS • AD

Jen en urb nokt ven
nigr iĝ tut mond jam
mi ne dorm pro splen
en la brust brul flam.

Mi ne ŝalt la lum
al mi ĝu as nokt
ĉe la ĝiĉ mi fum
kaj long pens en soft:

Ki as ŝi por mi
se sen ŝi mi — nul?
Ki os mi por ŝi
se mi mort por l brul?

INFANO DE LA LINGVO

Ne polvon de antikvaj bretoj
deziras nutri mia plum'!
Ĉu loki sin inter poetoj
sur palaj paĝoj en volum'?

Ĉu stari en makulatur
kiel prestiĝo de profan'
en ŝranko, aŭ en eburturo
susuri sub esteta man'?

Aŭ ĉu lumturi sur podio
displande kaj disgambe, aŭ
sin ŝiri en la agonio
glutante plumbon por l'morgaŭ?

Ne! simplas mia sortofato:
fatalas drono en Lete'!
Mi ludis lingvon en Beato
kiel kubetojn infanet'.

(1991) □

La ĉisupra simbolo indikas la Apple Macintosh komputilojn, kian ni nun uzas por eldonaĵoj de AEA. La bildo montras pomon el kiu oni mordis pecon ("bite"="byte"!). En Usono Macintosh estas la plej multe manĝata pomspecio, do ĝian bildon adoptis la Apple Computer kompanio.

Fojfoje legantojn konfuzas uzado de tri ŝajne sinonimaj vortoj: komputoro, komputero, komputilo. Dum la lastaj jaroj "komputilo" montriĝis la plej uzata termino. Tio ne surprizas, ĉar la baza radiko jam delonge ekzistas kaj nun estas uzata (aŭ uzebla) kun la ĝenerala signifo de la Angla "to compute".

Komputerterminologio aperis malfrue en Esperanto. Kiam en Esperanto oni unue ekuzis la terminojn "komputoro" kaj "komputero" oni havis enmensan bildon de specifaj tipoj de aparato, t.e. la "main frame computer" kaj ĝia ido la surtabla PC ("personal computer"). Sed komput-aparatoj nun abundas kun multaj formoj kaj kapabloj. En la Angla, almenaŭ, oni populare diras ke ĉiu aparato enhavanta komputĉipojn enhavas "komputilon" aŭ mem estas speco de komputilo, do pli vasta senco ol tiu unue donita al "komputoro/komputero". Ekzemple, multaj stebiloj nun havas en sia elektronika cirkvito tre avangardajn komputĉipojn. Oni prave disputas ke pro tio sola ili ne mem estas "komputiloj". Kiam oni pripensas tajpilojn, la distingo inter elektronikaĵo enhavanta ĉipojn kaj PC fariĝas tre nebula, tiel multe ke distingo inter elektronika tajpilo kaj tekstkomputilo ("word processor") principe malaperis. —DB □

BIBLIOTEKO DE AEA

raportas RALPH HARRY

La biblioteko ricevis donace de Walter Klag (*Australian Esperantist* N° 269, angla sekcio) la sekvantajn librojn:

Sukero, *Nutrado*, Kario $C_{12}H_{22}O_{11}$, Renate kaj Walter Klag, kvara eldono, Vieno, 1991, 20p. Verda Serio 1 (du ekzempleroj). La libreto pritraktas sukeron laŭ kemia vidpunkto, historie, kaj nutre en la familio de la aŭtoro.

Wels — *Urbo en Supra Aŭstrio*, Walter Klag Patro, unua eldono, Vieno 1991, 24p. Verda Serio 2. Ilustrita priskribo kaj historio de la urbo. Nekutimaj vortoj estas klarigitaj, inkluzive kelkajn oficialajn radikojn.

Hospitalo Sepetaĝa, Walter Klag Filo, unua eldono, Vieno 1991, 16p. Verda Serio 3 (du ekzempleroj). Novelo originale verkita en Esperanto. Streĉa intrigo.

La samaj aŭtoroj eldonis kvar aliajn libretojn kaj kvin estas en preparo. La stilo estas bona, kvankam mi persone ne ŝatas la formojn "Rigardanta el la fenestro Mo vidis" kaj "la doktoro tre malmulte parolintis" kaj estas kelkaj eraroj, ekzemple: "Mi proponas, ke d-ro Do daŭrigas" kaj "oni havas malfermita fenestron". Estas ankaŭ bedaŭrinde, ke la aŭtoroj ne havas skribmaŝinon aŭ komputoron kun brevo super la Ŭ. Cirkumfleksio ne taŭgas. Tamen ni treege dankas pro la donaco! □

KULTURA ESPERANTO-DOMO GRÉSILLON

La "Kulturdomo de Franclandaj Esperantistoj" estas kooperativa societo fondita en 1951. Ĝi posedas la bienon "Grésillon" kun kastelo kaj 18-hektara parko. Ĉiujare ĝi gastigas

kursojn diversgradajn
prelegojn diverstemajn
distraĵojn diversspecajn
ekskursojn en belega regiono

Ĝi disponigas al la restadantoj
kurso-ĉambrojn
riĉan bibliotekon
interasan "butikon"
sport-teronon

KULTURAJ ARANĜOJ 1992

Internacia renkonto de infanoj: 18

aprilo - 25 aprilo (por infanoj kiuj jam eklernis la lingvon): kursoj, promenadoj, distraĵoj. (Kursgvidantoj kiuj deziras partopreni tiun staĝon havas la okazon kompari siajn spertojn.)

Internacia amika renkonto 24 junio - 9 julio: Kursoj, gvidata konversacio, komunaj promenadoj, distraĵoj vesperoj.

Prelegoj kaj kursoj 9-22 julio & 6-19 aŭgusto. *Lernu, praktiku kaj perfektigu* — *seminario Cseh-metodo* 23 julio - 5 aŭgusto. *Instruado kaj instru-helpiloj* 20 aŭgusto - 2 septembro.

Por informoj, detaloj, kaj prezoj skribu al Kultura Esperanto-Domo, Grésillon, F-49150 Baugé, Francio. □

NIA KONKURSO

La listo de vortoj donita sur paĝo 24 de n° 270 (novembro-decembro 1991) aperis unue en la *Fundamento de Esperanto* kaj estis represita en la 1954 eldono de la *Fundamenta Krestomatio* (ambaŭ de Zamenhof). Margaret Chaldecott kaj Alan Towsey ĝuste identigis la liston. Jen sugestita traduko de la vortoj, kompilita laŭ iliaj listoj plus kelkaj inspiritaj (??) sugestoj de la redaktoro:

malsana — sick
malsanado — chronic illness, constant ill health
malsanaro — collection of illnesses
malsane — in a sick (unhealthy) manner
malsaneco — ill-health, diseased state
malsanema — sickly
malsanemeco — sickness
malsanemulo — a sickly, delicate person; hypochondriac (?)
malsaneraro — collection of such symptoms
malsanero — a symptom, a characteristic of a disease/illness,
malsaneta — unwell, out of sorts, ill disposed
malsani — to be sick
malsaniga — unhealthy (conditions etc.), insanitary
malsanigi — to fall/become ill
malsano — illness
malsanulejo — hospital, infirmary
malsanulido — an invalid's child, an offspring of a sick person
malsanulino — sick woman
malsanulista — relating to sick-nurses (etc.); nurses' (award etc.)
malsanulisto — sick attendant, sick-nurse, medic
malsanulo — a patient, a sick person, an invalid
nesana — unwell, not healthy
remalsanigo — being taken ill by a recurrence of disease
remalsano — a diseased state suffered a

second (third etc.) time
resanigi — to cure, restore to health (stronger than *sanigi*)
resaniĝanto — a convalescent
sana — well (adj.), healthy
sane — in a healthy manner, healthily
saneco — healthiness
sanejo — a place of health, health resort
sani — to be well
saniga — healthful
sanigebla — urable
sanigejo — place of healing, sanatorium etc.
sanigi — to cure/heal
sanigilejo — medicine cabinet
sanigilista — relates to the person doing such treatment; relating to a dealer in/maker of medical supplies/equipment
sanigilo — a means of healing, a curative, restorative
sanigilujo — first aid kit; doctor's bag
saniginda — worth healing
sanigista — relates to a health worker; sanitary (Board etc.)
sanigisto — health worker, sanitarian; sanitation expert
sanilaro — medical equipment
sanilista — pertaining to a worker involved in maintaining health or providing medical supplies/equipment
sanilo — a means of maintaining health, a health requisite; a curative
sanilujo — = sanigilujo; a container for something which maintains health, e.g. a vitamin bottle
sanisto — health specialist; health fanatic
sanigi — to become well, recover
sano — (good) health
sanu — be/keep well!
sanulaĵo — mark of a healthy person; some thing, (e.g. a blood sample) showing no sign of disease present
sanulo — a healthy person

SAN

[Fiŭhhhhh! — Odlo]

CHILDREN AROUND THE WORLD (INFANOJ ĈIRKAŬ LA MONDO)

by CHARLOTTE KOHRS

In May 1987 some Esperantists in San Diego, California, U.S.A., formed the non-profit cooperative Children Around The World (CATW), soon known internationally as Infanoj Ĉirkaŭ la Mondo (IĈLM).

Our goals: 1. To help introduce Esperanto to children in the United States and other countries;

2. With the help of Esperantists around the world, who will act as a language bridge between children who don't know much Esperanto, to help children communicate, work together on projects, and learn about each others' customs and countries without a language barrier;

3. To create and offer free or inexpensive teaching materials to those who are teaching Esperanto to children; and to exchange materials.

Here are our publications — the basis of other activities. They have been financed chiefly by donations from individuals, also by grants.

1987 *Let's Talk Around the World: a step-by step guide*, with eight lesson plans, for introducing Esperanto in school classrooms. Sold at cost, US\$3.85 (=A\$4.85)¹. English and Esperanto.

1987-1991 Four issues of *La Revuo de Infanoj Ĉirkaŭ la Mondo* ("The Journal of Children Around The World"). Each issue includes an Esperanto lesson with parallel English translations, drawings, short essays, puzzles by children. Three issues include a "Volas Korespondi" ("Wishing to Correspond") page, giving names of teachers whose classes wish to correspond. The first four issues include contributions from children in 25 cities in 13 countries. Free to members [of Children Around The World] and to Esperantists who are teaching groups of children.

1987, 1988 Two videos. Theme: *Children Teach Each Other Esperanto*. Sold at approximate cost: US\$6.35 (=A\$8.00) each.

¹Prices fluctuate depending on the current rate of exchange. Orders may be sent to The Esperanto League For North America, Box 1129, El Cerrito CA 94530, USA. International postage extra.

1988; 1990 Song Cassette (1988): *Kantu Esperante kun Janico kaj Johano: 12 Konversaciaj Kantoj por Komencantoj* ("Sing in Esperanto with Janice and John: 12 Conversational Songs for Beginners"). Eleven of the twelve songs are original songs that, step by step, illustrate basic grammar and give practice in common conversational sentence patterns. US\$7.00 (≈A\$8.00) including an Esperanto-English "lernolibreto" ("study pamphlet") (1990) based on the songs. Illustrated by children.

1989 Two "bildlibretoj" (picture books): *Bonvenon, Amiko, Ĉu Vi Parolas Esperanton?* ("Welcome Friend, Do You Speak Esperanto?") and *Bonvenon kaj Saluton! Parolu Esperanton Kun Ni* ("Welcome and Greetings! Talk Esperanto With Us"). Created, with some help from adults, by the children in the 3rd/4th grade class of Carolyn Goodfellow, Freese School, San Diego. The goal: to give children booklets that they can use to introduce Esperanto to other children and to adult relatives and friends.

1991 *Ni Esploru La Mondon! Libreto Unu* ("Let's Explore the World! Booklet One"): a booklet with questions and answers about the geography of eight countries, written, with help from Esperantists, by children in the countries. Includes flags, maps, games and a geography word list: "Gravaj Vortoj Kaj Frazoj Pri Mondgeografio" ("Important Words and Phrases Concerning World Geography"). Illustrated by Children. US\$1.00 (≈A\$1.25).

We published *Ni Esploru la Mondon* partly in order to demonstrate to school personnel that through Esperanto children in many countries can work together to create a booklet that is useful in learning a school subject. But it is not just an interesting booklet with a few geographical facts. It is a tool teachers can use in any class (adults or children) to stimulate students to speak Esperanto within the first two months of learning.

1991 Video: Theme: *Children Teach Each Other Esperanto*. (1) In four short lessons, four groups of children in a 5th/6th grade class introduce Esperanto in dialogues and games based on world geography; (2) in seven short lessons, a 3rd/4th grade class introduces Esperanto; each lesson based on a different song of our song cassette. US\$6.00 (≈A\$7.50) for those who teach or plan to teach Esperanto to children; or will use it to introduce others to Esperanto. Included with the video is *Learn Esperanto With Dialogs and Songs*, guidelines for introducing Esperanto with the seven songs.

What have we achieved and learned in our first four years?

In the past four years, in San Diego I have introduced Esperanto to several hundred children in elementary school class-rooms (grades 3 through 6), usually one hour weekly, teaching the whole class and the teacher. Here are some of the things I've learned:

- (1) Children respond at once to the idea of an international second language.
- (2) They are delighted that from the very first lesson they can speak Esperanto. They love the language itself. They love the fact that it is regular, and they are excited because it is made up of words from many different languages.
- (3) Partly because of continued successes, they develop a very positive attitude about learning another language.
- (4) Because the vocabulary of Esperanto is developed from many other languages, and because of their contacts with other countries, they become interested in other languages, other peoples, and in world geography.

[Abridged and adapted from an article published in *EsperantoUSA* 6/1991.]

WINDOW ON THE WORLD

Cuba: Three international congresses are scheduled in Havana this year. On April 23-26 as part of the *EXPOCUBA 1992* there will be an international linguistic congress *EXPOLINGUA HABANA '92*, of which one day will be devoted to Esperanto. Topics to be discussed at *EXPOLINGUA* will include problems of language teaching, automatic translation by computer, applications of computer linguistics, and Esperanto in Latin America, among others.

The other two congresses will be the *INTERNATIONAL CONFERENCE "ESPERANTO '92"*, in September, concerned with topics related to the fifth centenary of the discovery of the Americas by Europeans; and, also in September, the *SECOND CONGRESS OF THE CUBAN ESPERANTO ASSOCIATION*.

ĈU VI LABORIS ALILANDE ANTAŬ OL VENI AL AŬSTRALIO?

Se vi laboris en alia lando antaŭ ol veni al Aŭstralio, vi eble rajtas ricevi pension el tiu lando. La kontribuo kiun vi faris laborante povus helpi vin rajti je tio, eĉ se vi laboris tie dum nur nelonga periodo.

La Socia Sekureco dissendos leterojn kaj formularojn por peti pensiojn, al tiuj pensiuloj kiuj eble rajtas je eksterlanda pensio.

Se vi bezonas helpojn por plenumi la formularojn aŭ se vi bezonas ricevi pli

da informo anglalingve, telefonu la Informservon de Socia Sekureco 008 112 468. Por informoj en aliaj lingvoj, bonvolu telefoni la Multlingvan Pertelefonan Informservon 008 039 009. Telefonu inter 9.00 atm. kaj 5.00 pm. (Aŭstralia Orientborda Tempo) Lunde-Vendrede.

[Anonco farata helpe al la Departemento de Socia Sekureco de la aŭstralia federala registaro.] □

RECENZETOJ

Dek Rakontoj el Vieno, de Walter Klag. Vieno: Eldonejo Klag, 1991. Verda Serio 4. 32 paĝoj, broŝurita. Prezo: 4.80 guldenoj (≈ A\$3.00) ĉe UEA.

Serio de tre mallongaj sed bone verkita kaj interesaj rakontoj, originale preparitaj por dissendo en la Esperanto-programoj de la Aŭstria Radio. Pluraj desegnoj ilustras la rakontojn. Facila legaĵo por postkomencanto, utila por legpraktikado en klasoj aŭ por hejmskolo.

DB

Ĉinaj Batalartoj, kompilita de Zhaohua, tradukita el la angla de Superklubo Internacia. Pekino: Ĉina Esperanto-Eldonejo, 1990. 40 paĝoj. Broŝ. \$3.20 de la AEA-Libroservo.

Multaj kolorfotaj ilustraĵoj al Ĉinan batalarton *Uŝuo*, kun nelongaj priskriboj por ĉiu foto. Belaspekta bildlibreto.

LEGAĴOJ POR INFANETOJ

Mi Estu Patrino, Bona Baobao, Ni Kune Ludu. 24 + 20 + 22 paĝoj. Pekino: Ĉina Esperanto-Eldonejo, 1990. Po \$1.50 de la AEA-Libroservo.

Kolorbildlibretoj por tre junaj infanoj. La infano rigardu la bildojn dum la patr(in)o legas la teksteton.

Amuzaj Karikaturaj. 20 paĝoj. \$1.50 de la AEA-Libroservo. Koloraj bildstrioj, plejparte sen teksto, por mezjunaj infanoj (ĉ. 5-10jaraj.)

Paŝtisto kaj Feino, kompilita de Zheng Zhenjie, tr. Li Baofa kaj Yao Baoyin. Pekino: Ĉina Esperanto-Eldonejo, 1990. 68p. Broŝurita. \$1.90 de la AEA-Libroservo.

Dek mallongaj folkloraj rakontetoj kun tradiciistilaj ilustraĵoj. Utilaj por klasoj de progresantoj, kaj por personoj dezirantaj koni la ĉinan folkloron.

Impeto '89, red. I. Zacev & A. Ševčenko. Moskvo: Eldonejo "Progreso", 1989. 240 p. Broŝurita. Speciale mendenda.

La libro nomas sin "Socipolitika kaj beletra almanako", kaj estas ia kunmikso de jarlibro kaj gazeto. □

UNESKO

ESPERANTISTA UNESKO-ASOCIO FONDITA

Dum la Universala Kongreso en Bergen fondiĝis nova internacia asocio kun la nomo "Monda Kunagado por Eduko, Scienco kaj Kulturo" (Mallonge: Monda Kunagado). Ĉirkaŭ 60 personoj partoprenis la fondkunvenon, diskutis la statuton kaj elektis konsilantaron kiel gvidorganon de la asocio.

Monda Kunagado celas agi per propraj interesaj projektoj sur la kampoj de edukado, scienco kaj kulturo, perante la ideojn de paco kaj internacia interkompreniĝo, kongrue kun la celoj kaj idealoj de UNESKO kaj kunlabore kun ĝi. Ĝi subtenas la starigon de kontaktoj inter UNESKO kaj la Esperantomovado. Tiucele ĝi kontaktis la UNESKO-sekretariaton, kiu sendis salutmesaĝon al la fondkunveno. En sia mesaĝo al la UK, ankaŭ la ĝenerala

sekretario de UNESKO, F. Mayor, aparte bonvenigis la fondon de esperantista UNESKO-agado.

Por publikigi siajn ideojn kaj projektojn, Monda Kunagado eldonas la revuon *Monda Forumo*, kies provnumeron ĉiu kongresano trovis inter siaj kongresaj dokumentoj. Unuaj projektoj estas preparataj kaj celas i.a. informadon pri la Monda Jardeko de Kultura Evoluigo, la aplikon de scioj kaj talentoj de esperantistoj por eduki unu la alian, kaj la starigon de subtenaj internaciaj individuaj kontaktoj helpe de la publikigo de vivprotokoloj el ĉiuj mondpartoj.

Kiu deziras kunlabori, ricevi aliĝilon aŭ ekzempleron de *Monda Forumo* kaj la statuton, informojn pri la projektoj de Monda Kunagado, aŭ iel ajn kontribui al ĝi, skribu al Ulrich Becker, Küströmger Str. 3, DO1092 Berlin, Germanio. □

PETO EL MALAJZIO

La Malajzia Esperanto-Asocio estis fondita en majo 1989. Ni dissendas nian novaĵletonon al niaj membroj kaj Esperantujo. Ni volas averti, ke la kvalito lingve kaj enhave estas ne bona. En nia lando oni ne povas aĉeti Esperanto-libron pri gramatiko aŭ io tia. Pro tio ni tre bezonas bonan literaturon. Donacoj de gramatiklibroj novaj kaj malnovaj estos multe dankataj. Skribu al: Chan Sook Wai, 1008 Jalan Selesa 4, Happy Garden, 58200 Kuala Lumpur, Malajzio. □

INTERNACIA STUDUMO PRI TURISMO KOMENCO BONA, ĈIO BONA?

de TREVOR STEELE

Laŭ invito de Andrzej Grębowski la direktoro de Esperantotur, mi gvidis la unuajn etapojn de naŭmonata "Internacia Studumo pri Turismo" en Bydgoszcz, la ĉefsidejo de Esperantotur.

Oni esperis, ke venos lernantoj ankaŭ el aliaj landoj, sed ĉiuj en tiu ĉi unua grupo estas el Pollando, ĉefe el Bydgoszcz kaj ĝia ĉirkaŭaĵo. Kelkaj jam ĉesis partopreni, sed novuloj aliĝas de tempo al tempo, kaj la lernantoj nombras inter 25 kaj 30. Preskaŭ ĉiuj estas dudekjaraj.

Grava elemento de la studumo estas lernado de lingvoj. Komence estis tri semajnoj da Esperanto, kvin tagojn semajne po kvar horoj. Sekvis ekskurso al Litovio, kie la junuloj renkontis esperantistojn. Post ilia reveno al Bydgoszcz mi gvidis trisemajnan kurson de la angla. Tiam okazis ekskurso al Ukrainio (Lviv kaj Kievo), revoje por kontakti esperantistojn.

Sekvos kursoj de la franca, germana, rusa kaj litova, interrompotaj de pluaj ekskursoj, kaj pollingvaj studoj pri specife turismaj temoj. Eble la plej grava ekskurso okazos en marto, kiam la lernantoj ĉeestos turisman konferencon en Budapeŝto, kaj de tie vojaĝos al Vieno, kie ili trejniĝos por mem gvidi busojn al kaj tra la aŭstria ĉefurbo okaze de la UK.

Poste la sukcesintoj ricevos diplomon

agnoskitan de la pola ŝtato kaj povos dungigi ĉe turisma kompanio aŭ eble lanĉi propran agentejon.

Neniam antaŭe okazis io simila, kaj laŭdire eĉ multaj esperantistoj skeptikis. Estas tro frue por fari konkludojn, kaj ĉiu eksperimento estas risko, sed jen kelkaj impresoj.

Se oni bezonus pruvon pri la relativa facileco de Esperanto, oni havus ĝin ĉi tie. Nur kelkaj el la lernantoj iom konis la lingvon antaŭe, kaj mi povus nur tre pene komuniki kun ili en la pola. La tutan tempon mi parolis esperante, enkondukante ĉiutage zorge elektitajn gramatikajn elementojn, afiksajn kaj vortstokon. Je la fino de la trisemajnoj ili povis kompreni preskaŭ ĉion (ili ridis ĝustamomente pri ŝercoj!) kaj multaj el ili povis eĉ iniciati liberan konversacion. Preskaŭ senescepte tiu parto de la kurso estis sukcesa, kaj la entuziasmo de la lernantoj por Esperanto estis tre kontentiga.

Pri la angla la atingoj estis malpli kontentigaj. Jam dekomence estis problemo, ke eble du trionoj de la klaso jam studis la lingvon unu, du aŭ kvar jarojn. Kiel kombini ilin kun komencantoj? Krome, kiujn fragmentojn de la angla oni instruu en tri semajnoj? Ebla respondo estus: nur tiajn esprimojn, kiajn bezonas turisma gvidisto.

"Neniam antaŭe okazis io simila, kaj laŭdire eĉ multaj esperantistoj skeptikis."

Esperanto estas evidente la plej grava lingvo en la studumo. Ĉu estas konsilinde proponi tiom da aliaj lingvoj po nur tri semajnoj? Nu, ĉi devas atendi.

Alia planita parto de la studumo estas vesperaj prelegoj pri diversaj temoj. Laŭplane lokaj esperantistoj ĉeestus kaj helpus enkonduki la lernantojn en la

movadon. Pro diversaj kialoj tiu parto plimalpli fiaskis. Se oni eksperimentas...

Se estontece la studumo daŭros kaj la partoprenantoj estos el diversaj landoj, ekestos impona esperantlingva lernejo. Ĉiukaze mi dankas, ke mi povis partopreni en la esperigaj unuaj etapoj. □

ALBERTUS ("HAPPY") HUTS 1917-1991 †

verkis SHIRLEY GRADUSSOV

Forpasis la 28an de oktobro malnova ano de la Esperanto-Ligo de Okcidenta Aŭstralio kaj amiko Albertus ("Happy") Huts. En la nomo de la Ligo adiaŭis lin ĉe la tombejo Karakatta la Prezidanto de la Ligo Len Eddington, René Smeets, Vera Payne kaj Galina Sliwa.

Liganoj de la jaroj 1975-1986 bone memoras lin, ĉar, tiam bonsana, li kutime ĉeestis ligkunvenojn kaj flue parolis pri siaj militspertoj en Nederlando dum la nazia okupado. Efektive, li parolis kaj verkis artikolojn diverse, eĉ pri abelkulturo.

Happy eklernis Esperanton en Nederlando, antaŭ la Dua Mondmilito; sed post la alveno en Aŭstralio en 1955 li laboregis senĉese por starigi hejmon kaj familion. Finfine li iĝis membro de ELOA, kaj eĉ iĝis Prezidanto de ELOA dum 1977-78. Eble iuj legantoj rememoras belan piknikon kiun li aranĝis apud la Rivero Cigna, ne tre for de la ponto Garrett Street. Happy veturigis liganojn sur la rivero en sia eta motorboato. Kia plezura okazo! Liganoj kiuj tiutempe helpis presi La Nigra Cigno eble rememoras okazon kiam la presmaŝino fornaĝis la stencilon. Happy tuj persvadis filinon sian retajpi la tutan tekston. Tiun taskon ŝi sukcese plenumis sen eĉ scipovi la lingvon.

Dum la lastaj helkjaroj Happy mankis al ni pro malsano. Sed ni ne forgesos lin. Adiaŭon, Happy!

[Teksto represita, kun modifoj, el La Nigra Cigno Decembro 1991.] □

UMEA SHINODA-KURACEJO

raportas D-RO WLODZIMIERZ OPOKA

U
M
E
A

Nome de la Universala Medicina Esperanto-Asocio (UMEA) mi havas plezuron sciigi vin, ke en Krakovo estas oficiale malfermita Centro pri Orienta Medicino UMEA SHINODA-KURACEJO omaĝe al D-ro Hideo Shinoda, jam forpasinta Honora Prezidanto de UMEA. Kunposedanto de tiu ĉi Kuracejo estas Direktoro de la Internacia Instituto de Preventa Medicina Praktiko en Tokio s-ano Masayuki Sai-onĝi. En tiu ĉi Kuracejo oni aplikas metodon de s-ro Masayuki Saionĝi — Orientan Specialan Diinan Masaĝon, akupunkturaron, Ĉinan masaĝon, klasikan masaĝon k.a.

Ĉiujn malsanulojn antaŭ kuracado diagnozas kaj intervjuas polaj kuracistoj kaj ekzamenas dum kaj post kuracado por konstati la efikon.

En la UMEA SHINODA-KURACEJO ni intencas kuraci malsanulojn kaj organizi multajn internaciajn kursojn pri orientaj kuracmetodoj, kompreneble en la inter-

nacia lingvo Esperanto. Niaj ĝisnunaj pacientoj estas tre kontentaj kaj dankas nian helpon. Ankaŭ vi mem povas sperti la efikojn de kuracmetodoj aplikataj en nia Kuracejo. Por niaj malsanuloj ni povas certigi malmultekostan loĝejon en hotelo (egalvaloran ĉ.\$4 por unu trankvileto). Pro tio, ke nia Kuracejo mem devas pagi ĉiujn elspezojn — por kuracado ĉe ni oni devas pagi.

Interesitoj estas petataj kontakti kun UMEA SHINODA-KURACEJO. Mi mem estis paciento de s-ano Saionĝi kaj kelkaj kuracistoj en Krakovo kaj ni ĉiuj alte taksas tiun ĉi kuracmetodon. Kompreneble la nombro da pacientoj kiujn s-ano Saionĝi helpis jam estas tre alta en Pollando.

Esperantistoj de la tuta mondo jam havas Kuracejon en kiu ili povos interkompreniĝi kun kuracistoj kaj terapiistoj per Esperanto.

Adreso: UMEA SHINODA KURACEJO, ul. Centralna 32, 31-586 Kraków. (044-67-00 w. 17) □

EXPOLINGUA HABANA, KUBO 1992

La 23-26 aprilo 1992, en la kadro de *Expocuba 1992*, okazos speciala, grand-skala *Expolingua 1992* en Havano. Ĝi estos renkontiĝejo por ĉiuj, kiuj interesiĝas pri instruado, disvastigo kaj aplikado de fremdaj lingvoj, jen fake, pedagogie, akademie, science, ekonomie, socie aŭ jen simple persone. La Kuba Esperantistaro disponos tutan tagon kadre de la lingvofoiro por

pridiskuti la rolon de la Internacia Lingvo en tiu mondparto. Se vi deziras partopreni, aŭ eĉ prezenti prelegon en la kadro de la diskuto, nepre kontaktu la organizantojn kiel eble plej baldaŭ.

Skribu al: Expolingua Habana 1992, Organiza Komitato, Nacia Kapitulo, Poŝtfako 2014, 10200 La Habana, Kubo. □

KONKURSO: NOVA DESEGNO POR LA KOVRILO DE LA AŬSTRALIA ESPERANTISTO

Ekde la julia numero de *La Aŭstralia Esperantisto* ni bezonos uzi novajn kovrilpaĝojn, ĉar la nuna stoko estos jam eluzita. Ni deziras uzi novan desegnon por la titolpaĝo (ekstera kovril-paĝo). Ni invitas proponojn por tiu nova desegno. Ni ne povos pagi per mono, sed la aŭtoro de la akceptota desegno rajtos skribi sian nomon (kiel artisto) en malsupra angulo de la desegno, kaj ankaŭ elekti libropremion.

Bonvolu atenti la sekvantajn regulojn:

1. La desegno devas esti taŭga por fotoreproduktado. Sekve, nur linia desegno.
2. Estas dezirinde ke la desegno estu presebla per verda inko sur blanka papero.
3. La supro de la paĝo devos havi, kiel nun, indikon de la titolo de la gazeto (ni preferas ke tio estu en Esperanto *kaj* en la Angla) kaj spacon por la indiko "Registered by Australia Post / Publication no. WBG 2488" (tion postulas la aŭstralia poŝto).
4. La desegno devas taŭgi por paĝo kun la dimensioj de la nunaj paĝoj de la gazeto. Estas akceptebla ke la desegno estu reduktenda por atingi la necesajn dimensiojn.
5. Ĉiu propono devas atingi la redaktoron antaŭ la 1 Majo 1992, ĉar necesos tiam presigi novan stokon por uzo ekde julio.

L

S P

R N

T O

K O M

N

M O

Kiel vi vidas, sen UEA la Esperanto-komunumo estus apenaŭ rekonebla. Ĝi perdus multon. Eĉ sian senton.

Per membriĝo en UEA aŭ ĝia junulara sekcio TEJO, vi aliĝas al tutmonda reto de pli ol 8 000 individuoj kaj 100 landaj kaj fakaj asocioj. Viaj estas:

La kontaktoj...

La Jarlibro de UEA kaj la Pasporta Servo de TEJO malfermas al vi mondon sen limoj.

La eldonajoj...

La plej kompleta Esperanta libroservo regalos vin en 1992 per sia renovigita katalogo de pli ol 3 000 libroj, kasedoj, vidbendoj kaj multe pli.

La kunlaboro...

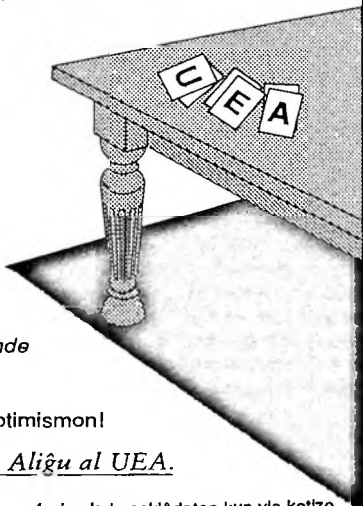
La revuoj *Esperanto*, *TEJO-tutmonde* kaj *Kontakto* donas unike vastan perspektivon pri nia movado. Jen ĉio por efike aktivi, inkluzive optimismon!

Ne manku al nia komunumo. Aliĝu al UEA.

Sendu viajn kompletajn nomon kaj adreson, profesion kaj naskiĝdaton kun via kotizo (vd. kotiztabelon sube) al via landa peranto:

Aŭstralia E-Asocio, p/a S-ro T. Elliott, P.O. Box 230, Matraville, N.S.W. 2036

MA Membro-Abonanto (ricevas la Jarlibron kaj revuon *Esperanto*), 59 dolaroj
 MA-T Juna Membro-Abonanto (ĝis 29 jaroj – ricevas ankaŭ *Kontakto*-n), 59 dolaroj
 MJ Membro kun Jarlibro (ricevas la Jarlibron, sed ne la revuon), 24 dolaroj
 MJ-T Juna Membro kun Jarlibro (ĝis 29 jaroj – ricevas ankaŭ *Kontakto*-n), 24 dolaroj
 MG Membro kun Gvidlibro (minimuma kategorio), 10 dolaroj
 DM Dumviva Membro (ricevas la Jarlibron kaj revuon dum la tuta vivo), 1475 dolaroj

KIU DIRIS TION?
CITAĴKVIZO 8
KOMPILITA DE RALPH HARRY

Kelkaj eminentuloj parolis pri la naturo, aero, akvo, kaj arboj. Penu parigi la personon kun la citaĵo. La solvo aperas sur paĝo 27.

(a) John Keats	(g) F. Severin
(b) Antoine Vincent Arnault	(ĝ) Joyce Kilmer
(c) George Meredith	(h) Thomas Campbell
(ĉ) H. W. Longfellow	(ĥ) <i>Alta Kanto</i> [Biblio]
(d) William Wordsworth	(i) Charles Kingsley
(e) S. O. Iosif	(j) William Cowper
(f) Moritake	(ĵ) Rudyard Kipling

1. Dek vivojn mi bezonas
por kanti vin, naturo
2. Falis kverk', mia subteno,
Per ventego detruema
3. Ĝardenfonto, puto de vivanta akvo,
kaj riveretoj elfluantaj el Lebanon.
4. Kamparon faris Dio, urbon hom'.
5. Ĉi tiu estas la praarbaro.
6. Dolĉa kiel Edeno estas la aero.
7. Dio donas al ĉiuj homoj la tutan teron por ami.
8. Ĉu florfolio
Post fal' revenis branĉen?
9. Mi vidis arbaron, kaptiton de vintro
Kiu mole vekigas lantege spiras
En blua aero verdiĝas arbegoj
Arbara parfumo la stepojn transiras
10. Moviĝantaj akvoj laŭ sia pastreca tasko
De pura lavado ĉirkaŭ teraj bordoj.
11. Klare brilanta en aer' senfuma.
12. Neniu odo aŭ poemogarbo
Tiele belas kiel arbo
13. Indulgu la fagon, arbisto
14. Kiam la mondo junas, knab',
Kaj ĉiu arbo verd'.

MAGDALENA ROZSA

verkis ALAN TOWSEY

Ege malĝojigis min ekscii, ke mia bona kaj longtempa amikino Magdalena Rozsa forpasis la 6an de decembro, 1991, post kelkmonata malsano.

Mi unuafoje renkontis Magdalenan tri-kvar jarojn post la Dua Mondmilito. Ŝia patro, Frank Acs, fuĝis kun sia familio (lia edzino jam mortis) el Hungario, kaj post kelke da tempo en Germanio, ili alvenis en Aŭstralio kaj estis senditaj al la Migrulejo en Parkes, N.S.K.

Frank estis Esperantisto, kaj, trovinte miajn nomon kaj adreson en la Jarlibro de UEA, skribis al mi — mi estis tiam lingvoinstruisto en la Parkse-a Gimnazio — petante konatiĝon. Mi invitis lin al mia hejmo, kaj tuj kiam ni ekvidis unu la alian, ni sentis komunan simpatian kaj ekde tiam farigis bonajn amikoj. Poste mi konatiĝis kun lia filino, el kiu Magdalena estis la plej aĝa.

Bela, ĉarma kaj inteligenta junulino, ŝi konatiĝis kaj poste edziniĝis kun Paul Rozsa, alia elmigrinta Hungaro, kaj mia edzino kaj mi ĉeestis ilian geedziĝon. Mi memoras, ke dum la nupta festeno ŝia patro Frank, kiu estis ankoraŭ lernanta la anglan, faris sian festparoladon germane, kaj mi interpretis anglan. Paŭlo siavice stariĝis kaj diris: "I will speak in English!" ("Mi parolos angle!"). Kaj tion li faris — bonege!

Poste la familio transloĝiĝis al Orange, N.S.K., kaj Magdalena, estante plene okupata pri siaj edzo kaj infanoj (kiel ŝi, ĉarmaj kaj ĝentilaj!), tiutempe ne ŝajnis interesi sin multe pri Esperanto. Ŝi rapide lernis paroli kaj skribi perfekte angle, kaj je peto de sia patro tradukis anglan el la hungara libreton pri la travivaĵoj de iu Hungaro sub la komunistoj (Frank estis fervore kontraŭkomunista!), kaj mi kontrolis ŝian (bonegan) tradukon.

Post la morto de sia patro en la 70aj jaroj Magdalena reinteresiĝis pri Esperanto, kaj daŭrigis la laboron de sia patro por la Internacia Lingvo, fondante grupon en Orange kaj en la lastaj jaroj ankaŭ en Port Macquarie, kien ŝi transloĝiĝis por mallonga tempo. Sed post kiam mi forlasis Parkes je la fino de 1959, mi nur malofte renkontis ŝin — plejparte ĉe Esperanto-Kongresoj! — sed ĉiujare ni interŝanĝis Kristnaskajn kartojn.

Magdalena estis ĉiam ĝentila, bonkora, ĉarma, helpema kaj tre inteligenta, energia virino, kaj ŝian foreston sentos ne sole ŝia familio, sed ankaŭ la aŭstralia Esperanto-Movado. □

INDEKSO: THE AUSTRALIAN ESPERANTIST 1991

KODO:

265 = Januaro-Februaro

266 = Marto-Aprilo

267 = Majo-Junio

268 = Julio-Aŭgusto

269 = Septembro-Oktobro

270 = Novembro-Decembro

Post la kodnumero sekvas la paĝnumero. Ekzemple: 268/8 = Julio-Aŭgusto 1991 p8.
Mallongaj notoj estas inkluditaj en la Indekso nur se ili temas pri io grava.

AEA: Statement of accounts 268/15

Statuto 268/25

Statute 269/9

Banham, F.R.: Biografio (Audrey Bruton) dissendita kun numero 266

Brigo, diplomata ludo (Ralph Harry) 270/3

Citaĵkvizoj (Ralph Harry): Ĉiunumero

El la regionoj: 267/25, 268/27, 269/26, 270/26

Ĝeneralaj artikoloj:

Ĉu Zamenhof estis pola kuracisto? (Bernard Golden) 266/13

Komentoj (N.P. Stepanov) 270/20

22-a somerlernejo en San Francisco (Margaret Furness) 269/23

Feliĉaj memoroj (Eddie Hearne) 270/17

Klubraportoj bezonataj (La redaktoro) 286/3

Malnova Bjalistoko sur poŝtkartoj 270/27

Niaj propagandaĵoj (Donald Broadribb) 270/7

Nur fragmenteto (Idyss Einihovici) 268/18

Pri miaj spertoj en la Esperanta movado (Eddie Hearne) 268/13

Hearne Edmund: 91-jara 265/6

Indekso: The Australian Esperantist 1989-1990 285/23

Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj 266/10

Kantoj: "La vera frataro" (Harrison Hill) 265/20

"Pac-kanto de la esperantistoj" (G. Sellin) 265/22

Kiu Diris Tion? (Citaĵkvizoj — Ralph Harry) Ĉiunumero

Kongresoj: AEA-NZEA 1992: 267/24, 268/26, 269/22, 270/13

UK 1992 270/18, 25

Lingvaj temoj:

Ĉu vi faras tiujn ĉi semantikajn erarojn en Esperanto? (Bernard Golden)
265/18

Kiel juĝi esperantecon? (Marcel Leereveld) 269/24

Komentoj de la Prezidanto de l' Akademio (André Albault) 268/5

Konkurso (vortoj formitaj el la radiko "san") 270/24

La boŝo (Brian Fox) 267/13

La lernprocedo en etnaj lingvoj kaj en Esperanto (Marcel Leereveld)
270/5

Lingva Angulo (Alan Towsey): "Mortinta" 268/4, "Wonder" kaj
"Know" 270/22

Mi serĉis vinkton... aŭ ĉu? La labirinto de niaj leksikonoj (Donald Broadribb) 269/6

- Pravigo de la termino lancjetilo anstataŭ vumero (Bernard Golden) 268/14
- Pri "si" (Akademio de Esperanto 1971) 269/13
- Prilingva Averta (Donald Broadribb) 268/4
- Respondo al Vera Payne Nov.1990 (Marcel Leereveld) 265/7
- Maguire, Ernest: Kiu konas Ernest Maguire? 269/14
- Sur la spuroj de Ernest Maguire 270/12
- Nekrologoj: Strochnetter, Clarence (Mac LeFevre) 270/22
- Thomas, Edward Carson (Jean Lehane) 267/21
- Torr, Harry Roydon (Joyce Torr kaj Ralph Harry) 266/4
- Odlo Bokserp: 11-monata jarraporto 268/22b?
- Platono: La Respubliko 268/6, 269/5
- Poemoj: Dek sturmoj (Niĉjo Nicholas) 267/9
- El Carmina Popularia (tr. José Fco Martín del Pozo) 269/21
- Provu vian vortoscion: 286/5
- Radio 3ZZZ (Svetislav Kanački) 266/11, 269/11
- Rakontoj: Alberto, Kutberto kaj Egberto (Elvie Rowe) 268/3
- La perfekta virino (Elvie Rowe) 269/19
- Spertoj 2 (Donald Broadribb) 267/1
- Spertoj 3: Pri tramoj kaj taso da teo (Donald Broadribb) 269/16
- Recenzoj:
- Anatomia Nomenklatur (rec. Ralph Harry) 270/14
- Aspektismaj Reguloj (rec. Alan Towsey) 267/15
- Aŭstralia-Esperanta Vortaro (rec. Marcel Leereveld) 265/10
- Respondo de Ralph Harry 266/15
- Komentoj (Alan Towsey) 267/17
- Pliaj komentoj (Marcel Leereveld) 267/23
- Ĉernobil (rec. Donald Broadribb) 270/15
- Enigmo (gazeto rekomendata) 265/17
- Kiu Posedas Danion? (rec. Marcel Leereveld) 270/14
- La Nova Plena Ilustrita Vortaro (ŝercenzo. Odlobok Tupmok) 265/3
- Profilo de Zhou Enlai (Rec. Ralph Harry) 267/11
- Sed Nur Fragmento: La legantoj aljuĝas (Vera Payne) 268/9
- Septaga Murdenigmo (rec. Donald Broadribb) 270/23
- Tabuaj Vortoj en Esperanto (rec. Donald Broadribb) 270/21
- Skolta Esperanto-Ligo 266/10
- Ŝercartikolo: La Nova Plena Ilustrita Vortaro (Odlobok Tupmok) 265/3
- UN Asocio, konferenco en Melburno (Marcel Leereveld) 267/23
- USSR: Notoj el Sovetunio (Trevor Steele) 268/8
- Pri bicikloj, buso, kaj ĉampano (Trevor Steele) 269/3
- Raporteto el Sovetunio (Trevor Steele) 267/19
- USSR: ĉu ankoraŭ lando? (Trevor Steele) 266/7

INDEX: THE AUSTRALIAN ESPERANTIST 1991

KEY:

265 January-February 1991

266 March-April 1991

267 May-June 1991

268 July-August 1991

269 September-October 1991

270 November-December 1991

Africa — Esperanto organisations in 269 p.4

Books: The House of the Spirits by Isabel Allende: 267

New Hebrew Anthology in Esperanto 266

Plato's Republic 268

Einihovici Foundation travel grant: 267, 268, 269 p.4

Environment — "Esperanto helps solve global problems" (Ralph Harry) 270

Esperanto language: The nature of Esperanto verbs (Donald Broadribb) 268 p.2

Hungary, Esperanto teaching in (Walter Klag interviews Katalin Smideliusz) 269 p.2

Justice Kep Enderby on ABC Radio 268

Nepal (Joachim Werdin): 266

Queensland Federation, Jim Fouras patron of: 266

Radio broadcast on Esperanto (Shirley Landquist) 269

Radio: see also "Window on the World" 265

Religious associations using Esperanto: 266 p.4

Summer school in Adelaide (Idyss Einihovici): 266

Universal Esperanto Congress in Norway (report by Idyss Einihovici) 270 p.2

Who's Who In Australia, 1991, Four Esperantists included: 266

Window on the World: Computer translation, Audible journal, Radio Esperanto, Chinese Esperanto clocks, Esperanto in China, Taiwan and Rumania, International Esperanto weeks in France, Help for African students: 265

Esperanto in Isabel Allende's book The House of the Spirits, Esperantist Youth congress in Montreal 1992, International Festival of Esperanto Culture (Hungary), Esperanto record a collector's item in USSR, Banking via Esperanto, Esperanto text of the Catholic Mass approved by the Vatican: 267

Plato's Republic, 75th Universal Esperanto Congress in Norway, TV film Return to Poland, Brazilian Esperantist Youth Ecological Congress 1992, Expedition around the world, International children's drawings competition in Yugoslavia: 268

Chinese massage, Esperanto Congress in Seoul, Asteroids named "Esperanto" and "Zamenhof", Intensive summer Esperanto course at the University of Hartford (USA) 270

Respondoj por la Citaĵkvido

1e, 2b, 3ĥ, 4j, 5ĉ, 6c, 7ĵ, 8f, 9g, 10a, 11d, 12ĝ, 13h, 14i

Wholly printed in Australia. Computer typeset by Donald Broadribb, 46 Great Eastern Highway, Bakers Hill WA 6562; printed by SNAP, 921 Albany Highway, Victoria Park East WA 26101, Australia. © Copyright The Australian Esperanto Association, 1992.

THE AUSTRALIAN ESPERANTIST

Registered by Australia Post
Publication No. WBG 2488

If undeliverable return to
D. Broadribb
46 Great Eastern Highway
Bakers Hill WA 6562

**SURFACE
MAIL**

Postage Paid
Victoria Park East
WA 6101
Australia